

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 21.11.2007, sp. zn. 5 Tdo 1220/2007

Číslo:

Právní věta:

Soud:

Datum rozhodnutí: 01.01.1970

Spisová značka:

Číslo rozhodnutí:

Číslo sešitu:

Typ rozhodnutí:

Hesla: Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění

Předpisy: 140/1961 Sb. § 125 odst. 1

Druh:

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 7

O zatajení účetních knih, zápisů nebo jiných dokladů ve smyslu § 125 odst. 1 alinea třetí tr. zák. se jedná, zejména pokud pachatel vůči daňovým nebo jiným kontrolním orgánům předstírá, že určité doklady vůbec nemá, anebo je umístí nebo ukryje na takovém místě, kde jsou pro tyto orgány, popř. pro jiné osoby běžnými prostředky nedostupné. O zatajení se bude jednat i v případě, pokud pachatel uvádí ohledně těchto dokladů rozporné údaje (např. že účetnictví má u sebe doma a toto účetnictví zpracovává, avšak později zase tvrdí, že účetnictví u sebe vůbec nemá a neměl, naopak že jej mají jiné osoby), a vzhledem k tomu není jasné, kde se účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady skutečně nacházejí, a proto nejsou tyto doklady v rozhodné době k dispozici.

(Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 11. 2007, sp. zn. [5 Tdo 1220/2007](#))

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněného Ing. R. N. proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 5. 2007, sp. zn. 3 To 175/2007, který rozhodl jako soud odvolací v trestní věci vedené u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 12 T 152/2005.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Ostravě ze dne 27.6.2006, sp. zn. 12 T 152/2005, byl obviněný Ing. R. N. uznán vinným trestným činem zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 125 odst. 1 tr. zák., kterého se dopustil tím, že jakožto odpovědný zástupce organizace s mezinárodním prvkem I. ČR, se sídlem v P., zřízené na základě zákona č. 116/1985 Sb., o podmínkách činnosti organizací s mezinárodním prvkem v ČSFR, v době od 31. 1. 2002 v O. ani jinde po ukončení svého funkčního

období ve funkci národního tajemníka nepředal novému národnímu tajemníkovi ani jiné oprávněné osobě účetnictví organizace I. ČR za období 2000 a 2001, které byl podle § 9 a násl. zákona č. 563/1991, o účetnictví, z titulu své funkce povinen vést, čímž ohrozil včasné a řádné vyměření daně z příjmů právnických osob daňového subjektu I. ČR za zdaňovací období 2000 a 2001, a tedy zatajil účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady sloužící k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo k jejich kontrole a ohrozil tak včasné a řádné vyměření daně.

Za tento trestný čin byl obviněný Ing. R. N. odsouzen podle § 125 odst. 1 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání 6 měsíců, přičemž výkon tohoto trestu mu byl podle § 58 odst. 1 a § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání jednoho roku. Podle § 49 odst. 1 a § 50 odst. 1 tr. zák. byl obviněnému dále uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu ve všech typech obchodních společnostech, družstev a rovněž i v neziskových organizacích v trvání dvou let. Podle § 229 odst. 1 tr. ř. byla poškozená organizace I. ČR, se sídlem v R, odkázána se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Dále byl obviněný Ing. R. N. podle § 226 písm. b) tr. ř. zproštěn obžaloby z trestného činu zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 tr. zák. pro skutek, kterého se měl dopustit tím, že jakožto odpovědný zástupce organizace s mezinárodním prvkem I. ČR, se sídlem v R, zřízené na základě zákona č. 116/1985 Sb., o podmínkách činnosti organizací s mezinárodním prvkem v ČSFR, měl v období od 4. 1. 2001 do 6. 11. 2001 v O. vybrat z bankovních účtů organizace I. ČR vedených u Československé obchodní banky, a. s., hotovost v celkové výši 759 339 Kč, část ve výši 612 520 Kč měl použít na zajištění chodu organizace I. ČR, zbytek ve výši 146 819 Kč neměl vyúčtovat a měl si jej ponechat pro svou potřebu, čímž si měl присвоjit cizí věc, která mu byla svěřena, a způsobit tak na cizím majetku škodu nikoli malou, neboť v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem. Podle § 229 odst. 3 tr. ř. byla poškozená organizace I. ČR, se sídlem v R, odkázána se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Tento rozsudek ohledně výroku, jímž byl uznán vinným trestným činem zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 125 odst. 1 tr. zák., napadl obviněný odvoláním, o němž Krajský soud v Ostravě rozhodl usnesením ze dne 28. 5. 2007, sp. zn. 3 To 175/2007, tak, že odvolání obviněného podle § 256 tr. ř. jako nedůvodné zamítl.

Proti tomuto usnesení odvolacího soudu ve spojení s rozsudkem Okresního soudu v Ostravě ze dne 27. 6. 2006, sp. zn. 12 T 152/2005, podal obviněný Ing. R. N. prostřednictvím obhájkyň JUDr. K. S. dovolání z důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. g) a l) tr. ř.

Obviněný v odůvodnění svého mimořádného opravného prostředku nejprve obsáhle popsal dosavadní průběh trestního řízení a následně vznesl několik námitek jak vůči právnímu posouzení, tak i vůči posouzení skutkových okolností. Drtivou většinu námitek dovolatel podřadil pod dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. a následně jeho prostřednictvím shledal naplněný i dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. v té variantě, že bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku soudu prvního stupně, ač byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Konkrétně uvedl, že ze skutkové věty výroku o vině rozsudku soudu prvního stupně ve vztahu k trestnému činu zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 125 odst. 1 tr. zák. vyplynulo jediné to, že obviněný nepředal novému národnímu tajemníkovi ani jiné oprávněné osobě účetnictví organizace I. ČR za období 2000 a 2001, avšak ani v tomto výroku ani v odůvodnění rozhodnutí není řečeno, v čem mělo spočívat ono „zatajení“ předmětných účetních podkladů, které v právní větě klade nalézací soud obviněnému za vinu, neboť sám soud učinil skutková zjištění taková, že obviněný sdělil svědkům Ing. arch. E., Ing. L. a Ing. Š., že účetní doklady má u sebe doma a zpracovává je. Za této situace pak nelze dovodit ani úmysl dovolatele zatajit účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady sloužící k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo k jejich kontrole a ohrozit tak včasné a řádné vyměření daně, neboť tento vůbec nebyl prokázán. Z pouhého nepředání účetnictví nelze zákonný znak zatajení dovodit, pokud osoby, kterým účetnictví mělo být zatajeno, věděly, kde se nachází, a takto také vypovídaly.

Dovolatel také pouhým nepředáním účetnictví nemohl ohrozit včasné a řádné vyměření daně,

účetnictví bylo dostupné i bez dovolateleova chtění či nechtění, když podklady pro účetnictví vycházely nikoliv od něj, ale od osob z organizačních složek předmětné organizace. Dovolatel rozhodně nikdy nepředstíral, že určitou část nebo vše nemá nebo že tyto doklady neexistují. V jednání obviněného, popsaném ve výroku o vině, tak i s ohledem na shora uvedené nejsou přítomny všechny zákonem vyžadované zákonné znaky, a proto právní posouzení jednání obviněného spočívá na nesprávném právním posouzení skutku ve smyslu dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., když ze skutkového stavu zjištěného soudy nelze dovodit, že by skutek spáchaný obviněným byl trestným činem. Dále je dovolatel toho názoru, že byl porušen základní princip, na kterém stojí trestní právo, a to princip „ultima ratio“, v tomto směru odkázal na související rozhodnutí Ústavního soudu a rozvedl, že vzniklou situaci bylo možno řešit prostředky civilního práva. Organizace I. ČR měla možnost podat v uvedeném případě žalobu na vydání věci, což ovšem neučinila, a tím, že celá záležitost byla ihned řešena prostředky trestního práva, bylo trestní právo v tomto případě primárním a nikoli až sekundárním prostředkem řešení věci.

V další části svého dovolání obviněný velmi podrobně rozebral nepřátelský vztah, který byl mezi ním a svědky Ing. arch. E. a Ing. L., a uvedl, že ve skutečnosti měli mezi sebou značné neshody, které vyvrcholily v poslední den funkce obviněného jako národního tajemníka studentské organizace I. ČR. V tento den Ing. arch. E. a Ing. L. bez domluvy vnikli do kanceláře I. ČR a tuto vyklidili. Okresní soud při svém rozhodování vycházel z výpovědí svědků Ing. arch. E. a Ing. L., kteří ve shodě uvedli, že se snažili dohodnout s obviněným na způsobu a termínu předání funkce tajemníka, včetně dokladů účetnictví, přičemž po několika nesplněných slibech ze strany obviněného se rozhodli navštívit v poslední den jeho funkčního období osobně kancelář ústředí studentské organizace I. ČR, přičemž s obviněným, kterého v kanceláři nezastihli, se domluvili telefonicky o tom, že se do kanceláře v dohodnutém čase dostaví, protože se však nedostavil, vstup do kanceláře jim umožnil pracovník organizace Ing. J. B. Ve skutečnosti však není pravda, co uvádí tyto svědkové ohledně toho, že obviněný se měl na schůzku s nimi smlouvenou do své kanceláře dostavit pozdě a poté jim měl sdělit, že účetnictví má doma a zpracovává jej. Následně se dovolatel zabýval jeho povinností vést účetnictví předmětné organizace a namítl, že statut zmíněné studentské organizace neposkytuje jasná pravidla jednání ani nevymezuje jasně pravomoci jednajících vedoucích ani jiných osob. Z těchto stanov také vůbec nevyplynula obviněnému povinnost vést účetnictví. Celé trestní stíhání dovolatele pak bylo pro nově nastupující vedení zmíněné studentské organizace pouhým prostředkem k získání mocenské kontroly nad organizací, ve které mezi novým a starým vedením panovaly již delší dobu nepřekonatelné až nepřátelské rozpory. Pod tímto úhlem je také třeba posuzovat společenskou nebezpečnost jednání obviněného spočívající v onom nepředání účetnictví novému národnímu tajemníkovi ani jiné oprávněné osobě v organizaci. Dovolatel opět v této souvislosti zopakoval, že jeho úmysl rozhodně nesměřoval ke způsobení následku, tedy k ohrožení včasného a řádného vyměření daně. Jediným jeho úmyslem mohlo být pouhé vzdorování jejich mocenskému tlaku. Výše zmiňovaný trestně právně relevantní úmysl také nebyl ani v rozhodnutí nalézacího soudu tímto soudem tvrzen, soudy se vůbec nezabývaly ani dokazováním tohoto zákonného znaku. Soudem tvrzené „zatajení“ totiž podle skutkové věty výroku o vině mělo být také spácháno pouze vůči organizaci, nikoli vůči správci daně, navíc k jednání mělo dojít až poté, co měla být daň již vyměřena (za rok 2000), a delší dobu před tím, než mělo dojít k vyměření daně za rok 2001. K jednání mělo dojít v době, kdy dovolateli bylo pouhých 27 let, což měl soud hodnotit z toho hlediska, zda si obviněný mohl uvědomit všechny souvislosti a problémy, které se mohly vyskytnout. Společenská nebezpečnost jeho jednání je tak velmi malá či nepatrná, rozhodně nedosahuje takové míry, aby jeho jednání mohlo být posuzováno jako trestný čin. V této souvislosti dovolatel také namítl, že soud nalézací ani odvolací nezhodnotil vedle výše uvedených věcí ani dobu, která uplynula od tvrzeného spáchání trestného činu, a nezabýval se tak důsledně splněním materiální podmínky trestného činu ve smyslu § 3 odst. 2 tr. zák. Dovolatel také poukázal na to, že i přes jím učiněné návrhy na doplnění dokazování nebylo dokazování doplněno a tato skutečnost ani nebyla soudy řádně zdůvodněna, čímž došlo k zásahu do jeho práva na obhajobu, neboť se v tomto případě jedná o tzv. opomenuté důkazy. Dovolatel poté vyjádřil své přesvědčení, že ač zákon i dosavadní judikatura Nejvyššího soudu týkající

se důvodů dovolání jsou postaveny na předpokladu, že dovolací soud projednává dovolání založené striktně na tvrzeních týkajících se nesprávného právního posouzení skutku či jiného nesprávného hmotněprávního posouzení, nelze opomenout sílu ústavních zákonů, pokud dovolatel vychází z premisy, že soudy podle čl. 90 Ústavy ČR poskytují jednotlivci ochranu jeho práv, když soudem se přitom zcela jistě ve smyslu tohoto článku Ústavy rozumí i Nejvyšší soud. Dovolatel je toho názoru, že nesprávné zjištění skutkového stavu nelze striktně oddělit od nesprávné právní kvalifikace skutku, neboť tyto kategorie se jeví z podstaty věci být neoddělitelné, když každé skutkové zjištění má bezpochyby vliv na právní posouzení skutku. Výše uvedený názor zastává taktéž i sám Ústavní soud a dovolatel v této souvislosti odkazuje na jeho nálezy sp. zn. I. ÚS 4/04 a sp. zn. I. ÚS 669/05. S ohledem na to má dovolatel za to, že dovolací soud by měl posoudit i jeho námitky netýkající se striktně právní kvalifikace jednání.

K tvrzenému dovolacímu důvodu uvedenému v ustanovení § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. dovolatel uvedl, že vzhledem k tomu, že již v řízení prvoinstančním byl dán důvod dovolání uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., přičemž odvolací soud toto pochybení nenapravit a odvolání obviněného zamítl, je naplněn i druhý dovolací důvod, který se o tuto skutečnost opírá.

V závěru svého dovolání obviněný Ing. R. N. navrhl, aby Nejvyšší soud jako soud dovolací napadené rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 5. 2007, sp. zn. 3 To 175/2007, zrušil a současně aby zrušil i jemu předcházející rozsudek Okresního soudu v Ostravě ze dne 27. 6. 2006, sp. zn. 12 T 152/2005, jako rozhodnutí vydané ve vadném řízení předcházejícím.

Státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství, jemuž bylo dovolání obviněného Ing. R. N. doručeno ve smyslu § 265h odst. 2 tr. ř., se k němu vyjádřil tak, že ty námitky, které odpovídají formálně deklarovanému dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., je nutno považovat za částečně důvodné, a to v části, které se týkají existence znaku „zatajení“ dokladů uvedených v ustanovení § 125 odst. 1 tr. zák. Dovolateli je nutno přisvědčit v tom, že z tzv. skutkové věty vyplývá pouze tolik, že účetnictví organizace I. „nepředal“ novému národnímu tajemníkovi této organizace ani jiné osobě. Ustanovení § 125 odst. 1 tr. zák. je formulováno poměrně kasuisticky. Skutková podstata tohoto trestného činu není naplněna jakoukoli dispozicí s účetními doklady, která objektivně ohrožuje majetková práva jiného nebo řádné vyměření daně, ale pouze takovou dispozicí, která odpovídá některé z forem jednání taxativně uvedených v ustanovení § 125 odst. 1 alinea třetí tr. zák. (ustanovení § 125 odst. 1 alinea první a druhá tr. zák. dopadá na případy, kdy účetní knihy a další doklady nejsou vedeny vůbec nebo jsou v nich uváděny nepravdivé údaje, což obviněnému Ing. R. N. přičítáno není). Podle ustanovení § 125 odst. 1 alinea třetí tr. zák. se trestného činu dopustí ten, kdo takové účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnými nebo zatají. Pachatel „zatají“ účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady, když předstírá vůči jiným osobám, zpravidla kontrolním nebo daňovým orgánům, že účetní nebo jejich určitou část vůbec nemá. Není však vyloučeno, aby k „zatajení“ mohlo dojít i vůči jiné osobě nežli vůči pracovníkovi daňového nebo kontrolního orgánu, například vůči statutárnímu orgánu organizace, který v důsledku toho nemůže plnit povinnosti, které má vůči správci daně. Na druhé straně však s ohledem na shora uvedené vymezení pojmu „zatajení“ nelze za zatajení považovat jednání spočívající toliko v neoprávněném zadržování účetních dokladů a jejich nepředání oprávněné osobě. Takovéto jednání nelze podřadit ani pod jinou z forem jednání v ustanovení § 125 odst. 1 alinea třetí tr. zák. taxativně uvedených. S ohledem na skutečnost, že analogie k tíži pachatele je v trestním právu hmotném nepřípustná, nebylo by možno pouhé neoprávněné zadržování účetních dokladů podle § 125 odst. 1 tr. zák. postihnout, byť lze připustit, že z materiálního hlediska může mít takové jednání obdobné následky jako například zničení nebo zatajení účetních dokladů. Okolnosti uvedené v tzv. skutkové větě tedy objektivnímu znaku „zatajení“ ani jiné formě jednání uvedené v ustanovení § 125 odst. 1 alinea třetí tr. zák. neodpovídají.

Okolnosti odpovídající všem znakům skutkové podstaty souzeného trestného činu musí být uvedeny již v tzv. skutkové větě ve výroku o vině jako esenciální a konstitutivní části odsuzujícího soudního rozhodnutí a k okolnostem uvedeným v odůvodnění rozhodnutí lze přihlížet pouze v případě, že rozvíjejí zjištění v tzv. skutkové větě alespoň rámcově uvedená. V předmětné trestní věci však údaje

odpovídající pojmu „zatajení“ nevyplývají ani z odůvodnění soudních rozhodnutí. Je skutečností, že dovolatel v průběhu trestního řízení tvrdil, že předmětné doklady u sebe neměl. Současně však nalézací soud reprodukoval v odůvodnění svého rozhodnutí výpovědi svědků Ing. arch. E. (nový národní tajemník organizace), Ing. L. a Ing. B., podle kterých jim obviněný sdělil, že „má účetnictví doma“ a že je zpracovává. V rámci vlastních skutkových zjištění pak nalézací soud mj. konstatoval, že „... je zjevné že tyto doklady musel mít u sebe obžalovaný a jakým způsobem s nimi naložil, v tomto směru není možné zjistit. Podle názoru soudu nicméně tato skutečnost sama o sobě podstatná není, je zjevné, že osobou, která s těmito doklady disponovala, byl obžalovaný ... a potud obžalovaný měl odpovědnost za předmětné doklady a měl je tedy odevzdat“; dále nalézací soud konstatoval, že „... účetnictví ... nebylo řádně a včas ani dodatečně vůbec předáno následujícímu národnímu tajemníkovi, tedy svědku Ing. arch. E. V tomto smyslu tedy účetnictví za uvedené roky 2000 a 2001 obžalovaný zatajil.“ Obdobná skutková zjištění jsou vylicena i na str. 4 rozsudku soudu odvolacího. Odvolací soud též zmínil, že dovolatel „nevedl účetnictví řádně“, takováto okolnost však není v tzv. skutkové větě zmíněna ani náznakem. Z těchto skutkových zjištění podle názoru státního zástupce lze dovodit pouze tolik, že obviněný účetní doklady zadržoval, nikoli však že je „zatajil“ (naopak měl jiným osobám výslovně sdělit, že je „má doma“) nebo že s nimi naložil jiným způsobem uvedeným v ustanovení § 125 odst. 1 alinea třetí tr. zák.

Námitka, podle které ze stanov organizace I. ČR ani z žádného jiného dokumentu nevyplývá, že by dovolatel byl v takovém postavení a funkci, ve které by byl odpovědný za stav a správnost účetnictví, sama o sobě není důvodná. Tato námitka by mohla mít určitý význam v případě, že by dovolateli bylo přičítáno, že účetnictví nevedl vůbec nebo že v něm uváděl nepravdivé nebo zkreslené údaje.

Trestného činu podle § 125 odst. 1 alinea třetí tr. zák. se však může dopustit kdokoli a námitky dovolatele jsou irelevantní. Námitky týkající se neprovedení dovolatelem navrhovaných důkazů jsou značně obecné a existenci tzv. extrémního rozporu mezi vykonanými skutkovými zjištěními a právním posouzením věci, který by mohl založit přezkumnou povinnost, z nich nelze dovodit. Za situace, kdy nelze jednoznačně konstatovat, že dovolatel naplnil všechny objektivní formální znaky souzeného trestného činu, považuje za předčasné zabývat se otázkou stránky subjektivní a otázkou materiální stránky trestného činu. Státní zástupce pouze konstatuje, že dovolatelem zmiňovaný „boj“ s novým vedením organizace se týká spíše otázky motivu trestného činu nežli otázky zavinění. V případě, že by byly naplněny všechny znaky objektivní, by tato okolnost existenci úmyslného zavinění na straně dovolatele nevylučovala. Vzhledem k výše uvedenému tak skutková zjištění ve věci učiněná neumožňují jednoznačný závěr o tom, že souzený skutek vykazuje všechny objektivní znaky trestného činu zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 125 odst. 1 tr. zák. Protože již rozhodnutí soudu prvního stupně bylo zatíženo vadou uvedenou v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., byl důvodně uplatněn též dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. Proto státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 5. 2007, sp. zn. 3 To 175/2007, a aby uvedenému soudu podle § 265l odst. 1 písm. l) tr. ř. přikázal, aby věc v potřebném rozsahu projednal a rozhodl. Současně navrhl, aby tak Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání a za podmínek uvedených v ustanovení § 265r odst. 1 písm. c) tr. ř. i jiným než navrženým způsobem.

Nejvyšší soud jako soud dovolací nejprve v souladu se zákonem zkoumal, zda není dán některý z důvodů pro odmítnutí dovolání podle § 265i odst. 1 tr. ř., a na základě tohoto postupu shledal, že dovolání ve smyslu § 265a odst. 1, odst. 2 písm. h) tr. ř. je přípustné, bylo podáno osobou oprávněnou (§ 265d odst. 1 písm. b/, odst. 2 tr. ř.), řádně a včas (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.) a splňuje náležitosti dovolání. Protože dovolání lze podat jen z důvodů taxativně vymezených v § 265b tr. ř., Nejvyšší soud dále posuzoval, zda obviněným vznesené námitky naplňují jím tvrzené dovolací důvody, a shledal, že dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g) a l) tr. ř. byly uplatněny v souladu se zákonem vymezenými podmínkami. Následně se Nejvyšší soud zabýval důvodem odmítnutí dovolání podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř., tedy zda nejde o dovolání zjevně neopodstatněné.

Obviněný Ing. R. N. především uplatnil dovolací důvod uvedený v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., v němž je stanoveno, že tento důvod dovolání je naplněn tehdy, jestliže rozhodnutí spočívá na

nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. V rámci takto vymezeného dovolacího důvodu je možné namítat buď nesprávnost právního posouzení skutku, tj. mylnou právní kvalifikaci skutku, jak byl v původním řízení zjištěn, v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva, anebo vadnost jiného hmotně právního posouzení. Z takto vymezeného dovolacího důvodu vyplývá, že důvodem dovolání ve smyslu tohoto ustanovení nemůže být samotné nesprávné skutkové zjištění, a to přesto, že právní posouzení (kvalifikace) skutku i jiné hmotně právní posouzení vždy navazují na skutková zjištění vyjádřená především ve skutkové větě výroku o vině napadeného rozsudku a blíže rozvedená v jeho odůvodnění. V rámci dovolání podaného z důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je možné na skutkový stav poukázat pouze z hlediska, zda skutek nebo jiná okolnost skutkové povahy byly správně právně posouzeny, tj. zda jsou právně kvalifikovány v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva. Z těchto důvodů nemohl Nejvyšší soud přihlížet k samotným skutkovým námitkám obviněného, týkajícím se zejména nepřátelských vztahů mezi obviněným a nově nastupujícím vedením předmětné organizace s mezinárodním prvkem či stávajícími zaměstnanci, když konkrétně obviněný takto zpochybňuje výpovědi prakticky všech svědků, kteří vypovídali v řízení v neprospěch obviněného. Nejvyšší soud jen ve stručnosti shrnuje, že nalézací soud se k této záležitosti vyjádřil přesvědčivě v odůvodnění svého rozhodnutí, kde zdůraznil pasáže výpověď svědků Ing. L. a Ing. arch. E., z nichž vyplývá, že v organizaci panovaly neformální vztahy, a potud tedy ze strany obviněného nebylo požadováno písemné vyhotoven seznamu odnesených dokumentů, vyjádřili politování nad tím, že takovýto postup nezvolili, aby bylo skutečně zřejmé, že účetnictví za předmětná období roku 2000 a 2001 skutečně neodnesli. Nicméně je potřeba zdůraznit, že tuto skutečnost, že účetnictví za předmětné roky skutečně z kanceláře neodnesli, nepotvrzují pouzí Ing. L. a Ing. arch. E., tedy osoby, s nimiž měl obviněný napjaté vztahy, ale potvrzují to i svědci Ing. B. a Ing. Š., s nimiž žádné osobní problémy a konflikty jmenovaný neměl. Navíc je potřeba zdůraznit, že i svědkyně M. T. uvádí, že obviněný zpracovával účetnictví doma a za tímto účelem měl doma i počítač a účetní doklady si domů bral v tašce. Nedůvodné jsou i námitky obviněného týkající se možnosti získat rozhodné doklady z jiných zdrojů, zejména od místních center, když jalo vyplývá z odůvodnění rozsudku nalézacího soudu, muselo být účetnictví následně rekonstruováno, což bylo sice částečně úspěšné ve vztahu k roku 2001, ale zcela neúspěšné ve vztahu k roku 2000, když byla dohledána pouze část dokladů, což mělo konečně vliv i na to, že Finančním úřadem pro P. byla následně konstatována skutečnost, že v rozporu s právními předpisy byl základ daně neoprávněně snížen o 264 275 Kč, přičemž nově byl základ daně stanoven na 0 Kč za rok 2000. Tato zjištění nalézacího soudu, plně potvrzená i soudem odvolacím, shledal i Nejvyšší soud úplnými a správnými a pokud je vzaly soudy obou instancí za základ svého právního posouzení, pak postupovaly správně. Dovolací soud k těmto námitkám považuje za nutné ještě znovu zdůraznit, že z vymezení důvodů dovolání v ustanovení § 265b odst. 1 tr. ř. vyplývá, že důvodem dovolání ve smyslu tohoto ustanovení nemůže být samotné nesprávné skutkové zjištění, byť to zákon explicitně nestanoví a to vzhledem k tomu, že právní posouzení (kvalifikace) skutku i jiné hmotně právní posouzení vždy navazuje na skutková zjištění vyjádřená především ve skutkové větě výroku o vině napadeného rozsudku a blíže rozvedená a objasněná v jeho odůvodnění. Přesvědčivě však lze tento závěr dovodit právě s ohledem na jednotlivé důvody dovolání vymezené v § 265b odst. 1 tr. ř., zejména důvod vymezený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., kde se uvádí, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Z toho plyne že Nejvyšší soud je zásadně povinen vycházet ze skutkového zjištění soudu prvního stupně, příp. doplněného nebo pozměněného odvolacím soudem, a v návaznosti na tento skutkový stav zvažuje hmotně právní posouzení, přičemž skutkové zjištění soudu prvního stupně, resp. odvolacího soudu, nemůže změnit, a to jak na základě případného doplňování dokazování, tak i v závislosti na jiném hodnocení v předcházejícím řízení provedených důkazů. Tento závěr vyplývá také z toho, že Nejvyšší soud v řízení o dovolání jako specifickém mimořádném opravném prostředku, který je zákonem určen k nápravě procesních a právních vad rozhodnutí vymezených v § 265a tr. ř., není a ani nemůže být další (třetí) instancí přezkoumávající skutkový stav věci v celé šíři, neboť v takovém případě by se dostával do role soudu prvního stupně,

který je z hlediska uspořádání zejména hlavního líčení soudem zákonem určeným a také nejlépe způsobilým ke zjištění skutkového stavu věci ve smyslu § 2 odst. 5 tr. ř., popř. do pozice soudu projednávajícího řádný opravný prostředek, který může skutkový stav korigovat prostředky k tomu určenými zákonem (srov. § 147 až § 150 a § 254 až § 263 tr. ř. a přiměřeně i rozhodnutí Ústavního soudu např. ve věcech pod sp. zn. I. ÚS 412/02, III. ÚS 732/02, III. ÚS 282/03, II. ÚS 651/02). V té souvislosti je třeba zmínit, že je právem i povinností nalézacího soudu hodnotit důkazy v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 tr. ř., přičemž tento postup ve smyslu § 254 tr. ř. přezkoumává odvolací soud. Zásah Nejvyššího soudu jako dovolacího soudu do takového hodnocení přichází v úvahu jen v případě, že by skutková zjištění byla v extrémním nesouladu s právními závěry učiněnými v napadeném rozhodnutí (viz např. nálezy Ústavního soudu pod sp. zn. III. ÚS 84/94, Sbírka náleží a usnesení ÚS, sv. 3, č. 34). Takový závěr však s ohledem na obsah obou citovaných rozhodnutí a jejich návaznost na provedené dokazování, které je zachyceno v Nejvyšším soudem přezkoumaném spisovém materiálu, nelze učinit.

První svou právně relevantní námitkou dovolatel zpochybnil právní kvalifikaci jednání obviněného jako trestného činu zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 125 odst. 1 tr. zák., neboť nedošlo k naplnění zákonného znaku „zatajení“, které je soudem obviněnému kladeno za vinu. Trestný čin zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 125 odst. 1 tr. zák. spáchá ten, kdo nevede účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady sloužící k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo k jejich kontrole, ač je k tomu podle zákona povinen, nebo kdo v takových účetních knihách, zápisech nebo jiných dokladech uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslující údaje, nebo kdo takové účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnými nebo zatají a ohrozí tak majetková práva jiného nebo včasné a řádné vyměření daně. Objektem trestného činu zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 125 odst. 1 tr. zák. je zájem na vedení a uchování řádného účetnictví a dalších dokladů sloužících k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo k jejich kontrole. Je zde tedy chráněn zájem adresáta informace na její pravdivosti. Adresátem zde bude zpravidla stát. Přitom postačí, že popsáním jednáním pachatele byla ohrožena majetková práva jiného nebo bylo ohroženo včasné a řádné vyměření daně. Nemusí tedy dojít k porušení majetkových práv jiného nebo k opožděnému a nesprávnému vyměření daně.

Jak Nejvyšší soud zjistil z přiloženého spisového materiálu, zejména nalézací soud se v dostatečném rozsahu věnoval posouzení naplnění všech znaků skutkové podstaty souzeného trestného činu, a to i ve vztahu k jednání obviněného ve formě „zatajení“. K dovolatelovu jednání v souhrnu uvedl odůvodnění svého rozsudku, že obviněný je z vytýkaného jednání jednoznačně usvědčován výpovědi svědků Ing. arch. E., Ing. L., Ing. Š. a Ing. B., jakož i výpověďmi svědkyně M. T. a konečně i svědka J. H. S těmito výpověďmi pak korespondují listinné důkazy založené ve spisovém materiálu, zvláště listinné materiály Finančního úřadu pro P., tedy zejména jeho zpráva a další přiložené materiály v podobě doručenek, které se vrátily jako nedoručené ve vztahu k obviněnému, a rovněž i protokoly o ústním jednání, které budou níže konstatovány, dále i stanovami společnosti I. ČR, jakož i některými zápisy z jednání národního výboru citované instituce. V konečném důsledku pak nelze opomenout účetní materiály společnosti A. 14 v P., které rovněž dokumentují rozsah materiálů účetních dokladů, které se podařilo získat, jakož i přehled účetnictví za rok 2000, respektive účetních dokladů, které shromáždil svědek Ing. arch. E. k dispozici Finančnímu úřadu pro P. Výše jmenovaní svědkové jednoznačně potvrdili, že obviněný často pracoval doma a v rozhodný den jim k tomu, kde se nachází účetnictví organizace, sdělil, že jej má doma a že je zpracovává. Z těchto provedených důkazů tedy vyplývá, že obviněný Ing. R. N. věděl, že účetnictví je na něm vyžadováno, a přesto jej ponechal u sebe doma, v soukromém obydlí a tedy v prostoru, který byl pro svědky za účelem získání účetních dokladů za normálních okolností bez svolení obviněného nepřístupný.

Dále nalézací soud v rozsudku konstatoval, že z citované zprávy Finančního úřadu pro P. zcela jednoznačně vyplynulo, že obviněný s Finančním úřadem pro P. nespolutracoval a na jeho výzvy opakovaně nereagoval, doporučenou poštu si nevyzvedávala nepřebíral, přičemž Finančnímu úřadu pro P. se s jmenovaným vůbec nepodařilo navázat kontakt. Je zjevné, že Finančnímu úřadu pro P. se podařilo navázat kontakt až teprve s nástupcem obviněného, tedy Ing. arch. E., což je konečně

dokumentováno i ve spise založenými protokoly o ústním jednání. Zejména z citovaného protokolu o ústním jednání, které bylo konáno 22. 8. 2002, vyplývá, že se podařilo zajistit za rok 2000 účetnictví pouze 3 lokálních center z celkového počtu 8 středisek a národního centra, což jsou konečně doklady založené v seznamu, zbytek dodán nebyl, neboť nebyly doklady k dispozici a nebylo možno je tedy dohledat.

Dovolací soud k tomu jen doplňuje, že sice lze považovat za relevantní pouze tu písemnost Finančního úřadu, která byla obviněnému doručována dne 11. 1. 2002 a byla jako nevyzvednutá zásilka vrácena zpět odesílateli, neboť zásilka, která byla doručována obviněnému dne 18. 3. 2002 a také se vrátila jako nevyzvednutá odesílajícímu Finančnímu úřadu pro P., již nemohla být adresována obviněnému jako národnímu tajemníkovi I. ČR, když obviněný byl této funkce zproštěn ke dne 31. 1. 2002 a jako takový již neměl oprávnění jednat jménem organizace, ani mu nemohla být doručována jakákoli písemnost jako národnímu tajemníkovi, když jím nebyl. Nicméně ale je nutno dát nalézacímu soudu za pravdu, že písemnost doručovanou mu v měsíci lednu 2002 nepřevzal, neboť si nevyzvedl poštovní zásilku, a proto na vyzvání Finančního úřadu nijak nereagoval. Pokud obviněný tvrdí, že byl s Finančním úřadem v telefonickém kontaktu, pak je třeba zdůraznit, že jeho tvrzení neodpovídá skutkovým zjištěním učiněným v průběhu řízení před nalézacím soudem, když tento soud se opírá v tomto směru o listinné důkazy předložené Finančním úřadem pro P., z kterých vyplývá, že naopak s uvedeným Finančním úřadem ve styku nebyl, čímž je vyvráceno tvrzení obviněného. Nejvyšší soud v tomto směru podotýká, že nelze opomenout, že daňové přiznání jménem organizace I. ČR za rok 2000 podal obviněný až v prodloužené lhůtě, ale spolu s daňovým přiznáním správci daně nepředložil účetní doklady za rok 2000, když k daňovému přiznání nebyly přiloženy účetní výkazy, rozvaha, výkaz zisků a ztrát a vznikly tím tedy pochybnosti o daňovém základu a vykázané ztrátě organizace, která byla založena jako nezisková. Již z titulu jeho vzdělání obviněnému muselo být známo, jaké doklady měl Finančnímu úřadu pro P. v souvislosti s výše uvedeným doložit, a Nejvyšší soud k tomu považuje za nutné dodat, že právě s ohledem na své vzdělání obviněný na počátku svého funkčního období na jednání Národního výboru organizace I. ČR v roce 1999 navrhl, že bude účetnictví mít na starosti sám, a to vše za situace, kdy jeho předchůdkyně pro tyto účely měla k dispozici účetní a v jeho případě byla tato jeho snaha prezentována jako snížení nákladů organizace. Výzvu Finančního úřadu pro P. k doložení v daňovém přiznání tvrzené ztráty mohl tedy velmi reálně očekávat a přesto řádně označenou zásilku si v úložní době po oznámení poštovním doručovatelem nevyzvedl a nepřistoupil tak v průběhu vytykácího řízení k odstranění vad podaného přiznání k dani z příjmu. Nalézací soud v odůvodnění svého rozhodnutí tedy správně konstatuje, že obviněný nebyl schopen jakýmkoliv logickým způsobem vysvětlit, proč přes jeho tvrzení o telefonickém kontaktu vyznívá uvedená zpráva Finančního úřadu pro P. zcela opačně a proč se uvedenému Finančnímu úřadu podařilo kontaktovat až nástupce obžalovaného Ing. arch. E.

Z výroku o vině trestným činem zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 125 odst. 1 tr. zák. vyplývá, že obviněný Ing. R. N. měl svým jednáním naplnit třetí alinea § 125 odst. 1 tr. zák., neboť měl rozhodné účetní doklady zatajit, jak vyplývá z právní věty výroku o vině rozsudku nalézacího soudu.

Podle ustálené judikatury pachatel zatají účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady, zejména pokud vůči daňovým nebo jiným kontrolním orgánům předstírá, že určité doklady vůbec nemá, anebo je umístí nebo ukryje na takovém místě, kde jsou pro takové orgány, popř. pro jiné osoby běžnými prostředky nedostupné (např. je nepředloží při kontrole nebo je na dotaz kontrolního orgánu zamlčí, uvádí, že je nemá, atd.). V posuzovaném případě je sice skutková věta výroku o vině formulována poněkud nepřesně, když z ní vyplývá, že obviněný měl předmětné doklady zatajit, jen tím, že je nepředal novému národnímu tajemníkovi organizace I. ČR, čímž mělo dojít k zatajení předmětných dokladů vůči této organizaci samé, neboť národní tajemník jedná navenek jejím jménem, přičemž však současně nelze opomenout, že poté, co obviněný přestal vykonávat funkci národního tajemníka jmenované organizace, převzal po něm tuto funkci svědek Ing. arch. E. a Finanční úřad pro P. se tak musel po 31. 1. 2002 obracet s příslušnými výzvami právě na nového národního tajemníka a s tímto jednat. Pokud obviněný učinil svým postupem nepřístupnými rozhodné účetní doklady a současně

zabránil jejich konkretizaci, a to ve vztahu k novému národnímu tajemníkovi, a sám s Finančním úřadem pro P. nejednal, pak tímto způsobem jednoznačně Finančnímu úřadu pro P. znemožnil domoci se požadovaných dokumentů, které mu nemohl předložit ani nový národní tajemník v důsledku popsaného jednání obviněného Ing. R. N. K samotnému pojmu „zatajení“ považuje za nutné Nejvyšší soud zdůraznit, že nelze souhlasit s tak úzkým vymezením pojmu „zatajení“, jak ho vykládá v odůvodnění dovolání obviněný a v návaznosti na něj i státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství ve svém vyjádření k tomuto dovolání. Zatajení příslušných účetních dokladů tak, aby mohl nastat, byť jen ve fázi ohrožení, trestním zákonem požadovaný následek, je nutno chápat v celé jeho shora naznačené šíři. Zejména je třeba v tomto konkrétním případě vycházet z celkově zjištěného skutkového stavu nalézacím soudem a nikoli jen z úzké a poněkud nepřesné formulace ve výroku rozsudku soudu prvního stupně. Nalézací soud totiž v odůvodnění svého rozhodnutí k tomuto dále uvedl, že pokud se obviněný hájil opakovaně tím, že měl účetní doklady k dispozici až do okamžiku, kdy mu byly odneseny svědkem Ing. arch. E. a spol. z kanceláře dne 31. 1. 2002, pak podle názoru soudu je i tato obhajoba účelová, neboť nelze logicky naprosto žádným způsobem předpokládat, že by následující národní tajemník zatajil tyto doklady finančnímu úřadu schválně a tím ohrozil budoucí hospodaření organizace, navíc v situaci, kdy tuto organizaci sám vedl. Nejvyšší soud se s tímto závěrem zcela ztotožňuje a v souvislosti s tím upozorňuje i na prokázanou skutečnost, že obviněný sice na jedné straně tvrdil dne 31. 1. 2002 přítomným svědkům, že účetnictví má u sebe doma a toto účetnictví zpracovává, avšak později zase tvrdil, že účetnictví u sebe vůbec nemá a neměl, naopak že jej mají svědci Ing. arch. E. a Ing. L. Právě tyto rozporuplné údaje uváděné obviněným Ing. R. N. ohledně místa, kde se nacházejí požadované účetní dokumenty, svědčí pro úmyslné zatajování rozhodných dokladů z hlediska uplatnění ztráty v daňovém přiznání. Navíc zatajení těchto rozhodných dokladů nemůže být v zásadě vyloučeno jen pouhým nekonkrétním tvrzením v určité situaci, že účetnictví se nachází na určitém místě (např. u obviněného doma), zvláště když z ničeho nevyplývá, že tomu tak i skutečně je a že jeho součástí jsou i rozhodné zatajované doklady. Navíc v případě, že by se „účetnictví“ nacházelo skutečně u obviněného doma, což nakonec i sám obviněný přiznává v odůvodnění svého dovolání, bylo tímto způsobem učiněno nepřístupným jak pro nového národního tajemníka organizace I. ČR Ing. arch. E., tak i pro Finanční úřad pro P. Z takového obecného tvrzení pak nevyplývá, že toto „účetnictví“ je kompletní a že obsahuje konkrétní rozhodné doklady vztahující se k podanému daňovému přiznání a v něm uvedené ztrátě. Proto takové obecné tvrzení nemůže vést k závěru, že se již nemůže jednat a také skutečně nejedná o zatajení rozhodných dokladů ve smyslu § 125 odst. 1 alinea třetí tr. zák. Pokud v této souvislosti zmiňuje obviněný možnost podání občanskoprávní žaloby na vydání věci, pak Nejvyšší soud k tomu považuje za nutné dodat, že takový postup je samozřejmě možný v případě jakéhokoli zatajení a podezření, že takové zatajené doklady má v držení konkrétní osoba, ale takový postup nemusí být a také zpravidla nebude úspěšný i s ohledem na to, že součástí úmyslného zatajování dokladů je zpravidla i jejich ukrývání právě v době, kdy hrozí jejich odhalení. Rozhodně by i v případě podané žaloby na vydání věci v občanskoprávním řízení došlo již k ohrožení včasnosti a řádnosti vyměření příslušné daně, a to opět s přihlédnutím ke konkrétnímu zjištěnému jednání obviněného. Pokud totiž obviněný naznačuje, že v případě takového postupu by požadované účetní doklady vydal, pak tak měl učinit s ohledem na včasné a řádné vyměření příslušné daně především dobrovolně a nemůže se v této souvislosti dovolávat porušení základního principu trestního práva, tzv. „ultima ratio“, v návaznosti na zásadu subsidiarity trestní represe, neboť potřebné účetní podklady uvedené v ustanovení § 125 odst. 1 tr. zák. skutečně s ohledem na výše uvedené zatajil nejen pozdějšímu národnímu tajemníku Ing. arch. E., ale i Finančnímu úřadu pro P., když jednak s ohledem na jeho rozporná vyjádření nebylo zřejmé, kde se tyto ve skutečnosti nacházejí, a zda je má obviněný ještě vůbec v držení, a také ani nebylo možné identifikovat, o které konkrétní doklady se vlastně jedná. Pachatelem trestného činu zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 125 odst. 1 alinea třetí tr. zák. může být sice podle zákona kdokoli, ale zpravidla to je statutární nebo jiný odpovědný orgán či osoba, která má přístup k účetním knihám, zápisům nebo jiným dokladům a která je v takové funkci nebo postavení, v němž je odpovědná za jejich správnost či jejich předložení. Je proto

zpravidla třeba zjišťovat na podkladě zákona, příp. resortních předpisů, organizačního nebo pracovního řádu, pracovní smlouvy apod. rozsah konkrétní pravomoci takového orgánu nebo pracovníka a její souvislost s posuzovanou trestnou činností. V posuzovaném případě již nalézací soud odpovědnost obviněného ve výše uvedeném smyslu dovodil v odůvodnění svého rozsudku tak, že sice ze stanov uvedené organizace I. ČR, jakožto organizace s mezinárodním prvkem ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 zák. č. 116/1985 Sb., nevyplývá povinnost národního tajemníka, a tedy i obviněného, který jim v rozhodné období byl, vést účetnictví, avšak je zjevné, a to připouští ve své výpovědi u hlavního líčení i sám obžalovaný, že účetnictví bylo v této organizaci vedeno národním tajemníkem, poněvadž to byla běžná a zavedená praxe, která fungovala již za doby jeho předchůdců. Za doby předchozí národní tajemnice byla ještě v pracovním poměru externí účetní a následně z rozhodnutí samotného obviněného, což nakonec ani v žádném směru nenapadá, se ujal vedení účetnictví sám, a to za předmětné období let 2000 a 2001. Tyto skutečnosti pak konečně ve svých výpovědích potvrzují svědci Ing. arch. E. a Ing. L. Skutečnost, že obviněný zpracovával účetnictví, vyplývá i ze zápisu o zasedání Národního výboru I. ČR ze dne 17. 2. 2001, kde z bodu 2. Účetnictví vyplývá, že národní tajemník požaduje předání účetnictví místních center národnímu tajemníkovi k určitému termínu tak, aby mohl zpracovat daňové přiznání, přičemž bylo odhlasováno, že do 28. 2. 2001 dodají všechna místní centra zpracované účetnictví na národní sekretariát. Nakonec i sám podal předmětné daňové přiznání a uvedl se v něm jako osoba oprávněná k jeho podání.

Další námitka obviněného Ing. R. N. se týká neexistence úmyslného zavinění ve vztahu k podstatným znakům trestného činu podle § 125 odst. 1 alinea třetí tr. zák., když v odůvodnění dovolání uvedl, že jeho úmysl rozhodně nesměřoval ke způsobení následku, tedy k ohrožení včasného a řádného vyměření daně. Jediným jeho úmyslem mohlo být pouhé vzdorování mocenskému tlaku nového vedení organizace I. ČR, neboť obviněný konkrétně namítl, že jeho jednání maximálně mohlo směřovat a také směřovalo k nově nastupujícímu vedení organizace I. ČR, se kterým měl až nepřátelské vztahy, nikoli však již k Finančnímu úřadu pro P. jako správci daně.

Trestný čin je podle § 4 tr. zák. spáchán úmyslně tehdy, jestliže pachatel chtěl způsobem v tomto zákoně uvedeným porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem, nebo věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn. Zavinění je vnitřní, psychický vztah pachatele k podstatným složkám trestného činu. Zavinění podle § 4 tr. zák. je vybudováno jednak na složce vědění (intelektuální), která zahrnuje vnímání pachatele, tj. odraz předmětů, jevů a procesů ve smyslových orgánech člověka, jakož i představu předmětů a jevů, které pachatel vnímal dříve, nebo ke kterým dospěl svým úsudkem na základě znalostí a zkušeností, a jednak na složce vůle, zahrnující především chtění nebo srozumění, tj. v podstatě rozhodnutí jednat určitým způsobem se znalostí podstaty věci. Jestliže pachatel rozhodně skutečnosti nechce, ani s nimi není srozuměn, není tu žádný volní vztah. Zavinění se vztahuje k porušení nebo ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem způsobem uvedeným v tomto trestním zákoně. Vztahuje se na průběh pachatelova činu, který se projevil v objektivní realitě a který odpovídá znakům skutkové podstaty trestného činu. Zavinění se tedy vztahuje k podstatným skutečnostem, které tvoří pachatelův skutek, s výjimkou subjektivních znaků. Okolnosti subjektivního charakteru lze zpravidla dokazovat jen nepřímou, z okolností objektivní povahy, ze kterých se dá podle zásad správného myšlení usuzovat na vnitřní vztah pachatele k porušení nebo ohrožení zájmů chráněných trestním zákonem.

Nejvyšší soud jen ve stručnosti s odkazem na již výše uvedené podotýká, že soudy obou stupňů správně stran naplnění subjektivní stránky předmětného trestného činu zhodnotily právě ty skutečnosti, z nichž vyplývá, že obviněný ohledně zatajení rozhodných dokladů postupoval v přímém úmyslu tyto zatajit a v žádném případě nevydat rozhodné doklady (§ 4 písm. a/ tr. zák.), byť zřejmě rozhodnou pohnutkou pro takové jeho úmyslné jednání bylo vzniklé nepřátelství mezi ním a novým vedením organizace I. ČR. Tento jeho úmysl je doložen i vlastním jednáním obviněného, zvláště když ještě v době, kdy vykonával funkci národního tajemníka této organizace, přestal komunikovat s Finančním úřadem pro P. a nereagoval na touto institucí zasílané písemnosti, resp. si je ani nevyzvedával. Pokud následně rozporně uváděl místo, kde by se účetnictví mělo nacházet, činil tak

zcela vědomě a s jednoznačnou z dokazování vyplynuvší vůlí rozhodné doklady zatajit. Nakonec tuto skutečnost ani sám nepopírá, a proto spáchal trestný čin úmyslně, neboť věděl, že předmětné doklady za situace, kdy podal daňové přiznání a z něj vyplynula pro organizaci I. ČR ztráta, musí Finančnímu úřadu pro P. doložit, a pokud tak neučiní sám z vlastního popudu, vyzve ho k tomu správce daně, jak se také stalo.

Nejvyšší soud se tedy ohledně výroku o vině ztotožnil s názorem soudů obou stupňů, přičemž sám shledal všechny shora uvedené právně relevantní námitky dovolatele nedůvodnými. Skutkové i právní závěry soudu prvního stupně a na ně navazující závěry odvolacího soudu jsou proto v případě obviněného Ing. R. N. zcela jednoznačné a nepochybně svědčí o jeho vině v rozsahu, jak byl rozsudkem Okresního soudu v Ostravě ze dne 27. 6. 2006, sp. zn. 12 T 152/2005, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 5. 2007, sp. zn. 3 To 175/2007, uznán vinným. Nejvyšší soud s ohledem na všechny skutečnosti uvedené výše dospěl k závěru, že napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 5. 2007, sp. zn. 3 To 175/2007, ve spojení s rozsudkem Okresního soudu v Ostravě ze dne 27. 6. 2006, sp. zn. 12 T 152/2005, nevykazuje takové vady, pro které by je bylo nutno z důvodů uvedených v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) či l) tr. ř. zrušit. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. ve variantě namítané obviněným v dovolání nebyl dán vzhledem k tomu, že nebyl ze shora uvedených důvodů materiálně naplněn uplatněný dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

Na závěr je tedy třeba zdůraznit, že soud prvního stupně jako soud nalézací objasnil a posoudil všechny otázky a skutečnosti rozhodné z hlediska skutkových zjištění a s jeho skutkovými závěry se pak ztotožnil i soud druhého stupně, jako soud odvolací, který po řádném a důkladném přezkoumání rozhodnutí nalézacího soudu odvolání obviněného jako nedůvodné zamítl, přičemž se současně bet pochybností a logicky vypořádal se všemi pro tento důvod relevantními námitkami obviněného uplatněnými v rámci odvolacího řízení. Nejvyšší soud v tomto směn pro stručnost odkazuje zejména na odůvodnění rozsudku Okresního soudu v Ostravě ze dne 27. 6. 2006, sp. zn. 12 T 152/2005, s jehož závěry se zcela ztotožnil i soud odvolací.

Z obsahu dovolání a po porovnání námitek v něm uvedených se shora uvedenou argumentací Nejvyššího soudu je patrné, že rozhodnutí dovoláním napadené a řízení jemu předcházející netrpí vytýkanými vadami. Z těchto důvodů je třeba jednoznačně dospět k závěru, že jde v případě obviněného Ing. R. N. o dovolání zjevně neopodstatněné, a proto je Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl. Své rozhodnutí přitom učinil v souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. v neveřejném zasedání.